

უნივერსიტეტი 2030 წელს: ხელოვნური ინტელექტი, სწავლების ახალი არქიტექტურა და პასუხისმგებლობის ეთიკა უმაღლეს განათლებაში

მარიამ დარბაიძე

პროფესორი, ბიოლოგიის დოქტორი
საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ
mariam.darbaidze@giu.edu.ge

გიორგი კობიძე
დოქტორანტი, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი
g.kobidze@gmail.com
<https://doi.org/10.61950/giu.4.2026.12134>

აბსტრაქტი

ხელოვნური ინტელექტის სწრაფმა განვითარებამ უმაღლესი განათლება გარდაქმნის ახალ ეტაპზე გადაიყვანა, სადაც უნივერსიტეტი აღარ განიხილება მხოლოდ ცოდნის გადაცემის ინსტიტუციად, არამედ ყალიბდება როგორც ინტელექტუალური, ეთიკური და ციფრული ეკოსისტემა. 2030 წლის უნივერსიტეტის კონცეფცია გულისხმობს ისეთ საგანმანათლებლო გარემოს, სადაც AI ინტეგრირებულია სწავლების, კვლევის, შეფასების, ხარისხის უზრუნველყოფისა და ინსტიტუციური მმართველობის პროცესებში. თუმცა ტექნოლოგიური შესაძლებლობების ზრდასთან ერთად ჩნდება ფუნდამენტური კითხვა: ვინ იღებს პასუხისმგებლობას -ადამიანი თუ ალგორითმი?

სტატიის მიზანია ხელოვნური ინტელექტის როლის გაანალიზება უმაღლესი განათლების ტრანსფორმაციაში, პასუხისმგებლობის ახალი პარადიგმის განსაზღვრა და უნივერსიტეტის ისეთი მოდელის წარმოდგენა, სადაც AI არ ანაცვლებს აკადემიურ სუბიექტს, არამედ აძლიერებს ადამიანის ინტელექტუალურ, ეთიკურ და შემოქმედებით პოტენციალს. ნაშრომი ეფუძნება კონცეპტუალურ-ანალიტიკურ მიდგომას და ეყრდნობა UNESCO-ს, OECD-ის, ევროკავშირის AI Act-ისა და მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის დოკუმენტებში ასახულ თანამედროვე პრინციპებს. ნაშრომში დასაბუთებულია, რომ უნივერსიტეტის მომავალი არ განისაზღვრება მხოლოდ ტექნოლოგიური ინოვაციით; მისი მდგრადობა დამოკიდებულია ადამიანზე ორიენტირებულ მმართველობაზე, გამჭვირვალობაზე, აკადემიურ კეთილსინდისიერებაზე, პასუხისმგებლობის მკაფიო განაწილებასა და ხარისხის კულტურაზე.

საკვანძო სიტყვები: ხელოვნური ინტელექტი, უნივერსიტეტი 2030, უმაღლესი განათლება, ხარისხის უზრუნველყოფა, აკადემიური კეთილსინდისიერება, ალგორითმული პასუხისმგებლობა, AI ეთიკა.

შესავალი

XXI საუკუნის მესამე ათწლეული უმაღლესი განათლებისთვის არა მხოლოდ ციფრული ტრანსფორმაციის, არამედ ინსტიტუციური თვითგანსაზღვრის პერიოდად ყალიბდება. ხელოვნური ინტელექტის განვითარებამ უნივერსიტეტები დააყენა რეალობის წინაშე, სადაც

სწავლება, კვლევა, შეფასება და მმართველობა სულ უფრო მეტად ეყრდნობა მონაცემებს, ავტომატიზებულ სისტემებსა და ალგორითმულ ანალიზს. გენერაციული AI-ის გავრცელებამ განათლების სისტემებს მისცა ახალი შესაძლებლობები, თუმცა ამავე დროს გამოკვეთა პოლიტიკის, ეთიკის, გამჭვირვალობისა და პასუხისმგებლობის მკაფიო ჩარჩოების აუცილებლობა (Miao & Holmes, 2023).

უნივერსიტეტი 2030 წელს შეიძლება წარმოვიდგინოთ როგორც ჰიბრიდული ინტელექტის სივრცე, სადაც აკადემიური პერსონალი, სტუდენტი, ადმინისტრაცია და AI სისტემები ერთობლივად ქმნიან ცოდნას, მაგრამ საბოლოო ეთიკური და აკადემიური პასუხისმგებლობა რჩება ადამიანთან. OECD-ის AI პრინციპები განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს სანდო, ადამიანის უფლებებსა და დემოკრატიულ ღირებულებებზე დაფუძნებულ ხელოვნურ ინტელექტს (OECD, 2019). უმაღლესი განათლებისთვის ეს პრინციპი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს, რადგან უნივერსიტეტი ამზადებს არა მხოლოდ პროფესიონალებს, არამედ პასუხისმგებელ მოქალაქეებსაც.

სტატიის ცენტრალური თეზისია, რომ 2030 წლის უნივერსიტეტში AI უნდა განიხილებოდეს არა როგორც ადამიანის შემცვლელი, არამედ როგორც ინტელექტუალური ინფრასტრუქტურა, რომელიც აძლიერებს სწავლის პერსონალიზაციას, კვლევით პროდუქტიულობას, ხარისხის მონიტორინგს და გადაწყვეტილებების მონაცემებზე დაფუძნებულობას. თუმცა აღნიშნული შესაძლებლობები თან ახლავს ისეთ რისკებს, როგორიცაა აკადემიური კეთილსინდისიერების დარღვევა, ალგორითმული მიკერძოება, მონაცემთა კონფიდენციალურობა, შეფასების სამართლიანობა და პასუხისმგებლობის გაურკვევლობა.

პრობლემის დასმა

ხელოვნური ინტელექტის განათლებაში ინტეგრაციამ წარმოშვა პრინციპულად ახალი დილემა: თუ გადაწყვეტილება მიიღება AI სისტემის რეკომენდაციის საფუძველზე, ვის ეკისრება პასუხისმგებლობა შედეგზე - ალგორითმს, მის შემქმნელს, უნივერსიტეტს, ლექტორს თუ სტუდენტს? ეს კითხვა განსაკუთრებით აქტუალურია სტუდენტთა შეფასების, აკადემიური პროგრესის პროგნოზირების, მიღების პროცესების, პერსონალიზებული სასწავლო რეკომენდაციებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის ანალიტიკის მიმართულებით.

ევროკავშირის Artificial Intelligence Act განათლებასთან დაკავშირებულ გარკვეულ AI სისტემებს მაღალი რისკის კატეგორიაში განიხილავს, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ისინი გავლენას ახდენენ პირის საგანმანათლებლო ან პროფესიულ ტრაექტორიაზე (European Parliament & Council of the European Union, 2024). ეს მიუთითებს, რომ განათლებაში AI-ის გამოყენება არ შეიძლება იყოს მხოლოდ ტექნიკური საკითხი; ის მოითხოვს სამართლებრივ, ეთიკურ და ინსტიტუციურ პასუხისმგებლობას.

ამ კონტექსტში უნივერსიტეტისთვის მთავარი ამოცანაა არა AI-ის აკრძალვა ან უპირობო მიღება, არამედ მისი მმართველობის ისეთი მოდელის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს გამჭვირვალობას, სამართლიანობას, აკადემიურ თავისუფლებას და ხარისხის უწყვეტ გაუმჯობესებას.

კვლევის მიზანი და ამოცანები

ნაშრომის მიზანია ხელოვნური ინტელექტის ეპოქაში უნივერსიტეტის ტრანსფორმაციის გაანალიზება და 2030 წლის უნივერსიტეტისთვის პასუხისმგებლობის ადამიანზე ორიენტირებული მოდელის განსაზღვრა.

კვლევის ძირითადი ამოცანებია: AI-ის როლის გაანალიზება სწავლების, კვლევის, შეფასებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესებში; ალგორითმული პასუხისმგებლობის ეთიკური და ინსტიტუციური განზომილებების განსაზღვრა; უნივერსიტეტი 2030-ის კონცეპტუალური მოდელის ჩამოყალიბება; და რეკომენდაციების შემუშავება AI-ის პასუხისმგებლიანი გამოყენებისთვის უმაღლეს განათლებაში.

მეთოდოლოგია

სტატია ეფუძნება კონცეპტუალურ-ანალიტიკურ კვლევით მიდგომას. გამოყენებულია დოკუმენტური ანალიზი, შედარებითი ინტერპრეტაცია და ნორმატიული შეფასება. ანალიზის ძირითადი წყაროებია საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და პოლიტიკის ჩარჩოები, მათ შორის UNESCO-ს სახელმძღვანელო გენერაციული AI-ის გამოყენების შესახებ განათლებასა და კვლევაში, OECD-ის AI პრინციპები, ევროკავშირის Artificial Intelligence Act და World Economic Forum-ის 2025 წლის ანგარიში მომავლის სამუშაოებისა და უნარების შესახებ.

აღნიშნული მეთოდოლოგია შეესაბამება ნაშრომის მიზანს, რადგან საკითხი მოითხოვს არა მხოლოდ ემპირიული მონაცემების აღწერას, არამედ ღირებულებით, ინსტიტუციურ და ეთიკურ ანალიზს. ნაშრომი განიხილავს AI-ს როგორც სოციალურ-ტექნოლოგიურ ფენომენს, რომლის ეფექტიანობა დამოკიდებულია არა მხოლოდ ალგორითმის შესაძლებლობებზე, არამედ იმ გარემოზე, რომელშიც იგი გამოიყენება.

ხელოვნური ინტელექტი როგორც უნივერსიტეტის ტრანსფორმაციული ფაქტორი

AI უმაღლეს განათლებაში შეიძლება გამოყენებულ იქნას რამდენიმე ძირითადი მიმართულებით: სწავლების პერსონალიზაცია, სტუდენტთა პროგრესის ანალიტიკა, აკადემიური წერის მხარდაჭერა, კვლევითი მონაცემების დამუშავება, ადმინისტრაციული პროცესების ავტომატიზაცია და ხარისხის უზრუნველყოფის მტკიცებულებებზე დაფუძნებული მართვა. UNESCO ხაზს უსვამს, რომ გენერაციული AI-ის განვითარებამ განათლების სისტემებს ახალი შესაძლებლობები მისცა, მაგრამ ამავე დროს მოითხოვს რეგულაციების, პოლიტიკისა და ადამიანური შესაძლებლობების გაძლიერება (Miao & Holmes, 2023).

2030 წლის უნივერსიტეტში სწავლება აღარ იქნება მხოლოდ ლექციისა და გამოცდის ხაზოვანი მოდელი. ის გადაიქცევა ადაპტურ, მონაცემებზე დაფუძნებულ და სტუდენტზე ორიენტირებულ პროცესად. AI შეძლებს სტუდენტის ინდივიდუალური პროგრესის ანალიზს, სასწავლო მასალის რეკომენდაციას, უკუკავშირის გენერირებას და სწავლის სირთულეების ადრეულ იდენტიფიცირებას. თუმცა ეს პროცესი ეფექტიანია მხოლოდ მაშინ, როდესაც საბოლოო პედაგოგიური გადაწყვეტილება რჩება აკადემიურ პერსონალთან.

კვლევის მიმართულებით AI ზრდის ინფორმაციის დამუშავების სიჩქარეს, ამარტივებს ლიტერატურის სისტემატიზაციას, ეხმარება მონაცემთა ანალიზს და ქმნის ახალი კვლევითი კითხვების ფორმულირების შესაძლებლობას. მიუხედავად ამისა, AI ვერ ცვლის მკვლევრის ეთიკურ პასუხისმგებლობას, მეთოდოლოგიურ სიზუსტესა და ინტერპრეტაციის კრიტიკულ უნარს.

ხარისხის უზრუნველყოფა AI-ის ეპოქაში

ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა 2030 წლის უნივერსიტეტში უნდა გადაიქცეს რეაქტიული კონტროლის მექანიზმიდან პროგნოზირებად, ანალიტიკურ და განვითარებისკენ მიმართულ სისტემად. AI შეიძლება გამოყენებულ იქნას სტუდენტთა უკუკავშირის ანალიზისთვის, სასწავლო შედეგების მიღწევის მონიტორინგისთვის, პროგრამის შეფასების მონაცემების ინტეგრირებისთვის და რისკების ადრეული იდენტიფიცირებისთვის.

თუმცა ხარისხის უზრუნველყოფაში AI-ის გამოყენება მოითხოვს განსაკუთრებულ სიფრთხილს. ხარისხის კულტურა ვერ ჩამოყალიბდება მხოლოდ ავტომატიზებული ინდიკატორებით. ხარისხი არის არა მხოლოდ მონაცემი, არამედ ღირებულებითი შეთანხმება უნივერსიტეტის აკადემიურ საზოგადოებაში. ამიტომ AI უნდა იყოს ინსტრუმენტი, რომელიც ეხმარება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს, აკადემიურ პერსონალსა და ადმინისტრაციას მტკიცებულებებზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებების მიღებაში, მაგრამ არ უნდა იქცეს მექანიკურ კონტროლის ან ზედამხედველობის სისტემად.

AI-ზე დაფუძნებულმა ხარისხის ანალიტიკამ შეიძლება გააძლიეროს პროგრამის მონიტორინგი, თუმცა იგი უნდა დაეფუძნოს ადამიანის პროფესიულ განსჯას. მონაცემი ხარისხის შესახებ არ არის თვითკმარი დასკვნა; იგი საჭიროებს კონტექსტს, განმარტებას და აკადემიური მიზანშეწონილობის შეფასებას.

ადამიანი თუ ალგორითმი: პასუხისმგებლობის ახალი პარადიგმა

AI-ის ეპოქაში პასუხისმგებლობა უნდა განვიხილოთ არა როგორც ალგორითმისთვის გადაცემული ფუნქცია, არამედ როგორც ადამიანისა და ტექნოლოგიის ურთიერთქმედებაში განაწილებული, მაგრამ საბოლოოდ ადამიანზე დამყარებული მმართველობითი ვალდებულება. ალგორითმი შეიძლება აწარმოებდეს რეკომენდაციას, პროგნოზს ან შეფასების დამხმარე ანალიზს, მაგრამ ის არ ფლობს მორალურ ცნობიერებას, კონტექსტურ პასუხისმგებლობასა და ეთიკურ განსჯას.

OECD-ის AI პრინციპების მიხედვით, ხელოვნური ინტელექტი უნდა იყოს სანდო, გამჭვირვალე, ადამიანის უფლებებთან შესაბამისი და ანგარიშვალდებული (OECD, 2019). უნივერსიტეტის შემთხვევაში ეს ნიშნავს, რომ AI სისტემების გამოყენება უნდა ეფუძნებოდეს სტუდენტისა და პერსონალის ინფორმირებულობას, მონაცემთა დაცვის სტანდარტებს, ალგორითმული გადაწყვეტილებების ახსნადობას, ადამიანის ზედამხედველობას და გასაჩივრების მექანიზმებს.

ამრიგად, კითხვაზე - „ვინ იღებს პასუხისმგებლობას: ადამიანი თუ ალგორითმი?“ - აკადემიური პასუხი ასეთია: ალგორითმი შეიძლება იყოს გადაწყვეტილების მხარდამჭერი, მაგრამ

პასუხისმგებლობის მატარებელი რჩება ადამიანი და ინსტიტუცია. უნივერსიტეტმა უნდა შექმნას ისეთი პოლიტიკა, სადაც AI-ის გამოყენების ყველა ეტაპზე განსაზღვრული იქნება პასუხისმგებელი სუბიექტი: სტუდენტი პასუხისმგებელია AI-ის კეთილსინდისიერ გამოყენებაზე; ლექტორი პასუხისმგებელია შეფასების აკადემიურ სამართლიანობაზე; ადმინისტრაცია პასუხისმგებელია სისტემის შერჩევასა და რეგულაციაზე; უნივერსიტეტი კი პასუხისმგებელია ეთიკურ, სამართლებრივ და ხარისხობრივ ჩარჩოზე.

აკადემიური კეთილსინდისიერება და შეფასების მომავალი

გენერაციული AI-ის გავრცელებამ განსაკუთრებული გამოწვევა შეუქმნა აკადემიურ კეთილსინდისიერებას. ტრადიციული წერიტი დავალებები, ესეები და რეფერატები აღარ არის საკმარისი სტუდენტის ინდივიდუალური ცოდნის შესაფასებლად, თუ არ არსებობს შეფასების მრავალკომპონენტური და ავთენტური სისტემა. უნივერსიტეტმა უნდა გადაინაცვლოს შეფასების ისეთ მოდელზე, სადაც ყურადღება გამახვილდება არა მხოლოდ საბოლოო პროდუქტზე, არამედ პროცესზე: იდეის ფორმულირება, წყაროების კრიტიკული ანალიზი, ზეპირი დაცვა, პრაქტიკული ამოცანის გადაწყვეტა, რეფლექსიური ანგარიში და AI-ის გამოყენების დეკლარირება.

AI-ის აკრძალვა ვერ იქნება გრძელვადიანი სტრატეგია. უფრო ეფექტიანია AI-გამჭვირვალე შეფასების პოლიტიკა, სადაც სტუდენტს ეცოდინება, როდის, როგორ და რა ფარგლებში შეუძლია AI-ის გამოყენება. ამგვარი მიდგომა აძლიერებს აკადემიურ კეთილსინდისიერებას, რადგან სტუდენტი სწავლობს არა ტექნოლოგიის დამალვას, არამედ მის ეთიკურ და პასუხისმგებლიან გამოყენებას.

შეფასების ახალი მოდელი უნდა ეფუძნებოდეს კომპეტენციების დემონსტრირებას რეალურ ან სიმულირებულ სიტუაციებში. ამისთვის მნიშვნელოვანია ზეპირი პრეზენტაციები, პროექტზე დაფუძნებული სწავლება, პორტფოლიო, პრაქტიკული დავალებები, ჯგუფური დისკუსია და ინდივიდუალური რეფლექსია.

უნივერსიტეტი 2030: კონცეპტუალური მოდელი

2030 წლის უნივერსიტეტი შეიძლება განისაზღვროს როგორც ხუთგანზომილებიანი სისტემა. პირველი განზომილებაა AI წიგნიერება: უნივერსიტეტი ავითარებს AI კომპეტენციას ყველა სტუდენტისა და პერსონალისთვის, მიუხედავად დარგისა. მეორეა სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება: AI გამოიყენება ინდივიდუალური სასწავლო გზების შესაქმნელად, მაგრამ პედაგოგიური გადაწყვეტილება რჩება ლექტორთან.

მესამე განზომილებაა ეთიკური მმართველობა: უნივერსიტეტი ქმნის AI პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს მონაცემთა დაცვას, გამჭვირვალობას, აკადემიურ კეთილსინდისიერებასა და პასუხისმგებლობის განაწილებას. მეოთხეა ხარისხის ანალიტიკა: ხარისხის უზრუნველყოფა ეფუძნება მონაცემებს, მაგრამ მონაცემთა ინტერპრეტაცია ხორციელდება აკადემიური და ეთიკური კონტექსტის გათვალისწინებით. მეხუთე განზომილებაა ადამიანური უპირატესობა: AI ვერ ანაცვლებს კრეატიულობას, ემპათიას, კრიტიკულ აზროვნებას, ღირებულებით განსჯასა და აკადემიურ პასუხისმგებლობას.

World Economic Forum-ის 2025 წლის ანგარიში მიუთითებს, რომ 2025-2030 წლებში შრომის ბაზრის ტრანსფორმაცია მნიშვნელოვნად შეცვლის მოთხოვნად უნარებს, განსაკუთრებით ტექნოლოგიური, ანალიტიკური და ადამიანური უნარების მიმართულებით (World Economic Forum, 2025). შესაბამისად, უნივერსიტეტმა უნდა მოამზადოს სტუდენტი არა მხოლოდ არსებული პროფესიებისთვის, არამედ ისეთი მომავლისთვის, სადაც ადამიანი და AI ერთობლივად ქმნიან ღირებულებას.

დისკუსია

AI-ის ინტეგრაცია უმაღლეს განათლებაში არ არის მხოლოდ ტექნოლოგიური რეფორმა; ეს არის აკადემიური კულტურის ცვლილება. უნივერსიტეტს სჭირდება ახალი სოციალური კონტრაქტი სტუდენტთან, პერსონალთან და საზოგადოებასთან. ეს კონტრაქტი უნდა ეფუძნებოდეს პრინციპს: AI შეიძლება იყოს ძლიერი ინსტრუმენტი, მაგრამ ის არ შეიძლება გახდეს აკადემიური პასუხისმგებლობის შემცვლელი.

უმაღლესი განათლებისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ბალანსი ინოვაციასა და სიფრთხილეს შორის. თუ უნივერსიტეტი AI-ს მხოლოდ საფრთხედ აღიქვამს, ის დაკარგავს განვითარების შესაძლებლობას. თუ AI-ს უკონტროლოდ მიიღებს, შეიძლება დაკარგოს აკადემიური სანდოობა, სამართლიანობა და ადამიანის ცენტრალური როლი. ამიტომ საჭიროა მესამე გზა - პასუხისმგებლიანი ინოვაცია.

პასუხისმგებლიანი ინოვაცია გულისხმობს, რომ უნივერსიტეტი AI-ს იყენებს არა კონტროლის გასაძლიერებლად, არამედ სწავლის გასაუმჯობესებლად; არა ადამიანის ჩანაცვლებისთვის, არამედ ადამიანის შესაძლებლობების გასაფართოებლად; არა აკადემიური პროცესის მექანიზაციისთვის, არამედ ხარისხის კულტურის გასაღრმავებლად.

რეკომენდაციები

უნივერსიტეტებისთვის მიზანშეწონილია AI-ის გამოყენების ინსტიტუციური პოლიტიკის შემუშავება, რომელიც განსაზღვრავს ნებადართულ, შეზღუდულ და აკრძალულ პრაქტიკებს. აღნიშნული პოლიტიკა უნდა მოიცავდეს აკადემიური კეთილსინდისიერების წესებს, მონაცემთა დაცვის მექანიზმებს, პასუხისმგებელი სუბიექტების განსაზღვრას და გადაწყვეტილებების გასაჩივრების პროცედურებს.

აუცილებელია AI წიგნიერების სავალდებულო ტრენინგების დანერგვა სტუდენტებისა და აკადემიური პერსონალისთვის. შეფასების სისტემა უნდა გადაკეთდეს ავთენტურ, პროცესზე ორიენტირებულ და მრავალკომპონენტურად მოდელად. ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესებში AI უნდა გამოიყენებოდეს როგორც ანალიტიკური მხარდაჭერა და არა როგორც საბოლოო გადაწყვეტილების მიმღები მექანიზმი.

მიზანშეწონილია AI ეთიკის კომიტეტის ან სამუშაო ჯგუფის შექმნა, რომელიც გააკონტროლებს AI სისტემების გამოყენების აკადემიურ, სამართლებრივ და ეთიკურ შესაბამისობას. ყველა AI-ზე დაფუძნებული გადაწყვეტილება უნდა იყოს ახსნადი, დოკუმენტირებული და ადამიანური გადამოწმებისთვის ხელმისაწვდომი.

დასკვნა

2030 წლის უნივერსიტეტი იქნება არა მხოლოდ ციფრული, არამედ ეთიკური და ადამიანზე ორიენტირებული უნივერსიტეტი. AI გარდაქმნის სწავლების, კვლევის, შეფასებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესებს, მაგრამ ვერ ჩაანაცვლებს აკადემიური საზოგადოების მთავარ ფუნქციას - ცოდნის პასუხისმგებლიან შექმნას, გადაცემასა და კრიტიკულ გააზრებას.

ხელოვნური ინტელექტის ეპოქაში უნივერსიტეტის მთავარი კითხვა აღარ არის მხოლოდ „როგორ გამოვიყენოთ AI?“. უფრო მნიშვნელოვანი კითხვა ხდება: „როგორ შევინარჩუნოთ ადამიანის პასუხისმგებლობა, როდესაც გადაწყვეტილებების მიღებაში ალგორითმები მონაწილეობენ?“ სწორედ ამ კითხვაზე პასუხი განსაზღვრავს, იქნება თუ არა უნივერსიტეტი 2030 წელს მხოლოდ ტექნოლოგიურად განვითარებული ინსტიტუცია, თუ გახდება ჭეშმარიტად ინტელექტუალური, სამართლიანი და პასუხისმგებლიანი აკადემიური ეკოსისტემა.

სტატიის მთავარი დასკვნაა, რომ პასუხისმგებლობა ვერ გადაეცემა ალგორითმს. პასუხისმგებლობა ეკისრება ადამიანს, ინსტიტუციას და აკადემიურ კულტურას. AI არის ინსტრუმენტი; უნივერსიტეტი კი რჩება ღირებულებითი სივრცე, სადაც ტექნოლოგია უნდა ემსახურობოდეს ადამიანის განვითარებას, ცოდნის ხარისხს და საზოგადოების პროგრესს.

ბიბლიოგრაფია:

1. European Parliament and Council of the European Union. (2024). Regulation (EU) 2024/1689 laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act). Official Journal of the European Union. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>
2. Miao, F., & Holmes, W. (2023). Guidance for generative AI in education and research. UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693>
3. OECD. (2019). OECD principles on artificial intelligence. Organisation for Economic Co-operation and Development. <https://oecd.ai/en/ai-principles>
4. World Economic Forum. (2025). The future of jobs report 2025. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025/>